

Boerderijnummer	5.3.060
Erfnaam	erve Broeze-Reef
Oudste vermelding	16 eeuw
Huidig adres	Scholendijk 6

Historie boerderij

De boerderij 't Reef is waarschijnlijk in de 16^e eeuw gesticht. Het was aanvankelijk een "caterstede", in 1612 onderdeel van Effinck (zie bij pand 5.3.050).

1675. Vuurstedenregister. Reef Jan 1 vuurstede.

De boerderij werd geleidelijk uitgebreid door, zoals beschreven staat: "*aan dien goorden een hoekjen grond aan te graven*" of "*een streep weydegront en hoekjen voor het huis aangegraven*". In 1775 was men al zo ver gevorderd dat men geld uitleende. Omstreeks die zelfde tijd werd de helft van een boerderij in Enter geërfd. De ervers Gerrit Jan Reef en z'n vrouw Janna Keysers vertrokken echter later naar de boerderij de Koopman (pand D29).

Deze Gerrit Jan Reef voerde in de periode 1772-1787 diverse processen; soms in zijn functie als collecteur der personele middelen (belasting-inner), de andere keer tegen een andere collecteur en een volgende keer inzake een vordering op hem wegens hypotheek en rente:

1782-1783. RAO 62.2. Processtukken R.A. Richterambt Kedingen. Inv.nr 16.

Proces tussen Herman Assink en vader en zoon Berend en Jan Reef.
idem inv.nr 19. 1787-1790.

Proces tussen Jannes Wolters pandeiser en Gerrit Jan Reef pandverweerder inzake vordering tot aflossing van een hypotheek met rente en kosten.

1774. 0029 Hoge Bank en Klaring van Overijssel Archiefnr 0029 Inv.nr 45.

Inventaris Eerste afdeling: Judicialen en bijbehorende stukken, IV Ingekomen stukken en afschriften van uitgaande stukken, Rekesten 1720 - 1797.

Verzoekschrift van Gerrit Jan Reef te Elsen aan Ridderschap en Steden om het appèl op het vonnis van het landgericht van Kedingen in de klaring in het proces met Roelof ten Thye te stoppen in verband met het tussen hen in 1774 gesloten accoord, met een bijlage, 1774. Omvang: 2 stukken.

1772. RAO. 3.1.4. Processtukken Statenarchief. Inv.nr. 4169.

Stukken van het gevoerde proces tussen Gerrit Jan Reef, collecteur van de personele middelen in de buurschap Elzen en de ingezetenen van die buurschap.

1784. Inv.nr. 4173.

Stukken van het gevoerde proces tussen G. ter Horst, collecteur der personele middelen in de buurschap Elzen, en de zeters en gezworens van die buurschap, klagers, en Gerrit Jan Reef, beklaagde.

1787. Inv.nr. 4174.

Stukken van het gevoerde proces tussen dr. Wilhelm Jalink, gewezen gesubstitueerde ontvanger der reele middelen in het Gericht Kedingen en Gerrit Jan Reef te Elzen.

De boerderij is lang eigendom gebleven van de families die eigenaar waren van de havezate Elsen.



't Reef gezien vanaf het Elsenerbroek op de Scholendijk (1966)

Waarschijnlijk is begin 1800 de boerderij aangekocht door de bewoners. Zeker is dat in 1752 de familie Raesfelt nog eigenaar was en dat vóór 1825 de familie Reef zelf eigenaar is geworden. Enkele generaties Reef speelden een rol in het bestuur van de marke Elsen, zoals in de functie van setter (gezworene).

Begin 1800 was de omvang van de boerderij al uitgegroeid tot ruim 12 ha en had daarmee het niveau van "caterstede" ruim overschreden. De veestapel bestond omstreeks die tijd uit een paard, 4 koeien en 3 kalveren. Na de verdeling der gemeenschappelijke markegronden

in 1853 kwam het Reef op bijna 27 ha. In 1874 werd de voormalige huisplaats van de havezate Elsen met de boerderij de Russe aangekocht, waardoor de totale bedrijfsomvang uitkwam op ruim 31 ha.

In 1898 vond er een ingrijpende boedelscheiding plaats. Hierbij kreeg de oudste zoon Arend Jan Reef 17 ha grond mee. Daartoe behoorde onder meer het havezatenland en de boerderij de Russe. Zijn moeder de weduwe Berend Jan Reef-Teesselink behield de boerderij 't Reef met nog 13¾ ha grond. Zij deed dit in 1904 over aan haar schoonzoon Hermannus Broeze. Door diverse kleine aankopen breidde Hermannus het bedrijf weer uit tot ruim 16 ha in 1945.



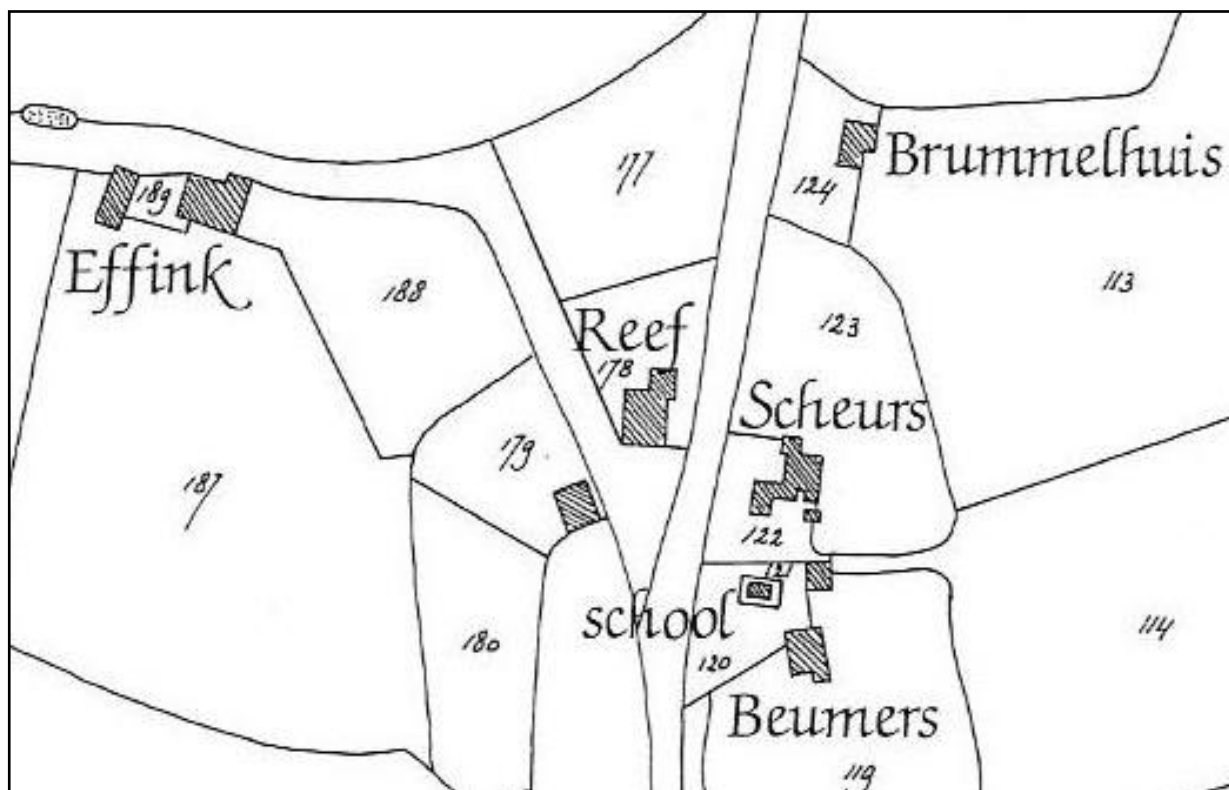
Boerderij Broeze in 2008

gemengde boerenbedrijf. Herman Broeze vertrok toen met z'n vrouw naar Rijssen. Zoon Herbert bleef er met z'n gezin nog wonen tot 1999.

In 1999 werd de boerderij met daarbij 4 ha grond gekocht door de familie Gerard Rensen uit Enter. Het achterhuis werd direct daarop verbouwd voor bewoning door de ouders, terwijl zoon Erwin in het voorhuis ging wonen. Dit voorhuis werd in 2008 nog verbouwd.

Vervolgens vond er in 1955 weer een ingrijpende boedelverdeling plaats. Zoon Frederik Broeze kreeg 7 ha grond mee en stichtte daar een nieuwe boerderij op (5.3.095), terwijl zoon Jan Hendrik het ouderlijk huis kreeg met ruim 9 ha. In 1913 brandde de boerderij met de roggeberg af door een brand die was ontstaan bij de overburen Schreurs (5.3.080) waar ook boerderij, mestloods en roggeberg in vlammen opging. In 1920 is er een schuur bijgebouwd die omstreeks 1950 nog een aantal jaren dienst heeft gedaan als woning voor het gezin van Frederik Broeze. In 1978 is er een ligboxenstal bijgebouwd en in 1990 een werktuigenberging.

In 1995 is men gestopt met het



Situatie schets aansluiting Seinenweg aan toenmalige Schooldijk per 1825. Seinenweg liep tussen boerderij en schuur van Reef naar een punt vlak voor de school. Meeste boerderijen stonden anders t.o.v. de weg dan tegenwoordig

Bewoners:

- ▶ Eerstbekende bewoner was Jan Jansen Reef die in 1669 was getrouwd met buurtgenote Grietien Wissink (*1651) van Wissink (5.3.120). Van hen zijn 3 kinderen bekend: Jan (*1670) de opvolger, Henrick (*1686) en Hendrickjen die ca. 1710 trouwde met Jan Assink.
- ▶ Jan Reef (*1670) trouwde omstreeks 1700 met Jenneken, waarvan de achternaam niet bekend is. Van Jan en Jenneken is alleen zoon Berent bekend.
- ▶ Berent Reef (*1702) die ook wel beschreven werd als "*Bernt Jansen Rijffjan*" trouwde in 1725 met Hendrijne Aalberink (*1702) afkomstig van Klein Aalbrink (5.2.520). Samen kregen ze 6 kinderen: Jenneken (*1726) die in 1753 trouwde met Harmen van de Rijdt in Notter, Jan (*1730) de opvolger, Geesken (*1731) die in 1755 trouwde met Gerrit Haykers op Haykers (5.3.270), Hendrijne (*1735) die in 1762 trouwde met Hendrick Gerritsen Loohuys in Notter, Gerrit Jan (*1741) die in 1770 trouwde met Janna Keyzers(waert) (1751-1810) uit Rijssen en bleef boeren op 't Reef tot omstreeks 1792 toen hij met z'n gezin vertrok naar de Koopman (5.3.130) en Jenneken (1746-1817) die in 1776 trouwde met Jan Hendrik Klein Leetink op Klein Leetink (5.2.440) en daar in 1783 hertrouwde met Arend Jansen Eeftink.
- ▶ Jan Reef (1730-1806) trouwde in 1756 met Anne Hegeman (ca. 1729-1807) van Hegeman (5.2.220). Er werden 5 kinderen geboren: Berndijne (*1758) die waarschijnlijk jong is overleden, Bernt die de opvolger werd, Hendrijne (1763-ca. 1793) die in 1789 trouwde met Gerrit Jan Assink op Assink (5.3.250), Hendrik (*1767) die waarschijnlijk ook jong is overleden en Gerrit Hendrik (*1769) die in 1796 trouwde met de weduwe Willemina Boesink op de boerderij Op de Dijk in Rijssen (Willemina was geboren op Boesink (5.2.481) en weduwe van Jan Oink).
- ▶ Opvolger Bernt Reef (1760-1834) trouwde in 1791 met Janna Philipsborg (1764-1793) uit Goor en hertrouwde in 1794 met Jenneken Wolters (1771-1848) afkomstig van Wolters (5.2.470). Bernt was in 1815 namens Elsen raadslid van Rijssen. Uit het eerste huwelijk werd zoon Gerrit Jan (*1792) geboren die jong overleed. Uit het tweede huwelijk werden 8 kinderen geboren:

Jan (*1794) en Gerrit Jan (*1795) die beiden waarschijnlijk jong zijn overleden, Arend Jan die de opvolger werd, Geesken (1800-1811) die als 11-jarige overleed, Hendrik (1803-1810) die slechts 7 jaar oud werd,



Familie Broeze: Jan Hendrik (*1911), Hendrika Hermina (*1944), Hermannus (*1872), Arendina Johanna (*1947), Hermannus (*1940), Hermina Grada Broeze-ter Avest (*1911) en Janna Willemina (*1942)

Jenneken (*1806), Gerrit Hendrik (1807-1835) die als schutter van de Mobiele Overijsselsche Schutterij op 27 jarige leeftijd overleed en Hendrik Jan (1811-1825) die slechts 14 jaar oud werd.

► Arend Jan Reef (1796-1862) trouwde in 1825 met Hendrina Wolters of Meyer van Meyer (5.2.200). Arend Jan en Hendrina kregen 5 kinderen: Berend Jan (1827-1829) die slechts 2 jaar werd, (weer) Berend Jan die de opvolger werd, Johanna Hendrika (1833-1836) die 3 jaar werd, Geesken (1836-1891) die in 1860 in Holtén trouwde met Hendrik Landeweerd en Johanna Hendrika (1838-1928) die in 1863 trouwde met Gerrit Zwierink uit

Kerspel Goor en in Hengelo ging wonen.

► Berend Jan Reef (1829-1887) trouwde in 1861 met Johanna Teesselink (1837-1906) uit Nijverdal. Berend Jan en Johanna kregen 6 kinderen: Arend Jan (1862-1937) die in 1896 trouwde met z'n buurvrouw de weduwe Assink op de Schreur (5.3.080) en omstreeks 1903 de nieuwe boerderij Groot Reef (5.3.038) stichtte, Hendrika (1865-1936) die in 1890 trouwde met Arend Harmen Lonink en ging boeren op OarntHaarm (Marckelo 1.2.401), Hendrik Jan (1867-1941) die in 1892 trouwde met Berendina Boswinkel en boer werd op Peddemors in Elsenerbroek (5.4.040), Dina (1869-1960) die in 1893 in Wierden trouwde met Gerrit Jan Voortman uit Ambt Delden, Johanna Hendrika (1874-1957) die in 1894 een dochter Berendina Johanna (Reef) kreeg en in 1903 trouwde met Gerrit Jan Oosterkamp (5.1.130) die haar dochter erkende (de dochter huwt in 1920 met haar neef Berend Jan Zwierink in Hengelo) en Hendrika Hermina (*1877) die de opvolgster werd op 't Reef.

► Hendrika Hermina Reef (1877-1945) trouwde in 1902 met Hermannus Broeze (1872-1951) uit Ypelo. Het echtpaar Broeze kreeg 5 kinderen. Berend Jan (1903-1968) die in 1930 in Wierden trouwde met Fenneken van der Kolk, Jan Hendrik (1904-1905) die slechts 46 dagen oud werd, Johanna (*1906) die in 1934 in Wierden trouwde met Albert Olthuis, Jan Hendrik (*1911) die de opvolger werd en Frederik (1916-2002) die na z'n huwelijk in 1949 met Janna Hendrika ter Steege enige jaren op het ouderlijk huis bleef wonen maar later aan de Scholendijk een nieuwe boerderij (5.3.095) stichtte.

*25-12-1909 Lochemse Courant
Voor de zoveelste maal is in de buurtschap
Elsen weer kippendiefstal gepleegd. Vele van
deze pluimdieren zijn in de gemelde buurtschap
dit jaar ontvreemd, waardoor de meeste
gevallen de daders ongestraft bleven. Eigenaar
van de nu vermiste kippen was de landbouwer
Troof.*

*10-07-1913
Aanbesteding op donderdag 10 juli 1913, des
middags om 4 uur bij H.J. Rotman te Elsen op
de Kemper, van: Het bouwen van een
boerenwoonhuis met bijlevering van al het hout-
, verf-, glas- en metselwerk, alleen arbeidsloon,
voor H.M. Broese op Reef (Elsen).
Aanwijzing om 2 uur op het terrein den dag der
besteding. Bestek en tekening liggen vanaf
Donderdag 8 Juli ter inzage in Café Rotman te
Elsen. Inlichtingen geeft J.H. Kooijmans,
Bouwkundige te Herike (gem.Markelo).*



Familie Broeze: Hendrika Hermina (*1944), Jan Hendrik (*1911), Arendina Johanna (*1947), Jan Hendrik (*1955), Hermannus (*1940), Hermina Grada Broeze-ter Avest (*1911) en Janna Willemina (*1942)

► Jan Hendrik Broeze (1911-1999) trouwde in 1940 in Wierden met Hermina Grada ter Avest (1911-1993) uit Notter. Er werden 6 kinderen geboren.

Hermannus (Herman, *1940) die de opvolger werd. Janna Willemina (*1942) die in 1962 in Wierden trouwde met Jan Hendrik Bartels. Hendrika Hermina (*1944) die in 1967 trouwde met Johannes Jansen in Vriezenveen. Arendina Johanna (Anna, *1947) die in 1969 trouwde met Jan Hendrik Nijland in Enter. Een levenloos kind dat in 1953 werd geboren. Jan Hendrik (Henk, *1955) die in 1980 in Lochem trouwde met Fredrika Hendrika (Ria) Weustman en vanaf 1988 ging wonen op Meerbeek aan de Goorseweg.

► Herman Broeze (*1940) trouwde in 1966 in Wierden met Lutske (Lucie) Hendriks (*1946) uit Wierden. Er werden 4 kinderen geboren:

Hermina Grada (Erna, *1966) die trouwde met Gert Grooters uit Zwolle en in Rijssen ging wonen, Annie Jakoba (Anja, *1968) die trouwde met Jannes Seppenwoolde in Rijssen, Janna Hendrika (Henriette, *1970) die trouwde met Ron Prenger in Almelo maar nadien scheidde en Hermannus Jan Hendrik (Herbert, *1973) die trouwde met Harmina Daggert uit Markelo-dorp (dochter van Janna Paalman, zie bij pand 5.3.320 en Herman Daggert). Herbert hertrouwde met de Rijssense Natasja Rutterkamp. Hij bleef na het vertrek van z'n ouders nog een viertal jaren, tot 1999, op de boerderij wonen. Hij woont nu in Rijssen.

► In 1999 kwam de familie Gerard Rensen hier wonen. De uit Enter afkomstige Gerard (*1946) was in 1971 getrouwd met de eveneens Enterse Ans Schrooten (1943-2015); zij woonden in Enter op de "Mors". Ze kregen 2 kinderen: Erwin (*1972) die samen met partner Jenni op 't Reef in een separaat woongedeelte woont en een dochter Carmen (*2006) heeft en Ilse (*1974) die, na een eerdere relatie, in 2002 trouwde met Jeroen van den Bosch in Bornerbroek.

14-7-1954

Wederom is in deze gemeente een geval van pseudo-vogelpest geconstateerd, thans onder het pluimvee van de landbouwer J.H. Broeze te Elsen. Op advies van de veeartsenijkundige dienst te Zwolle werden ongeveer 300 kippen afgemaakt.